

πικρὰ ζήτησιν. ὥστ', ἐπεὶ καὶ τῷτ' ἐν τῇ Α
 κτήσῃ φάινεται ὑπαρῆχειν, πᾶσι ἢ διατε-
 βῆν ὡς πὴν χρηματισμὸν ὄντι, καὶ τὸ ἕτερον
 εἶδος τῆς χρηματιστικῆς διὰ τῷτ' ἐλήλυθεν.
 • ἐν ὑπερβολῇ ἢ ὀυσις τῆς δολαυτέας, πλὴν
 • τῆς δολαυτικῆς ὑπερβολῆς ποιητικῶς ζη-
 • τῆσι· καὶ μὴ διὰ τῆς χρηματιστικῆς δυνάμει-
 • σαι ποιεῖν, δι' ἄλλης αἰτίας τῷτο περὶ
 • ται, ἐκείνη χρηματιστικῆς δυνάμει οὐκ ἔ-
 • φῦσιν. ἀνάγκη ἢ οὐκ ἰσχυρὰ ποιεῖν ὄντι, Β
 • ἀλλὰ θέρος· οὐδὲ στρατηγικῆς, καὶ ἰατρει-
 • κῆς, ἀλλὰ τῆς μὴ ἰσχυρῆς, τῆς δ' ὑγίαιαν. οἱ
 • δὲ πᾶσι ποιοῦσι χρηματιστικῶς, ὡς τῷτο
 • τέλος ὄν. πρὸς δὲ τὸ τέλος ἅπαντα δέον ἀ-
 • παντῶν. ὡς μὴ οὐκ τῆς τε μὴ ἀναγκῆς
 • χρηματιστικῆς, καὶ τῆς, καὶ δὲ αἰτίαν τίνα ἐν
 • χρεῖα ἔσμεν ἡμῶν, εἴρηται· καὶ ὡς τῆς ἀ-
 • ναγκῆς, ὅτι ἐτέρεα ὑπὸ αὐτῆς, οἰκονομικῆ δὲ
 • καὶ φύσιν ἢ ὡς τῷτο ἔσμεν, οὐκ ὡς τῆς ἡ-
 • τῆ ἀπειροῦς, ἀλλὰ ἔχουσα ὄντι.

runt. Vnde cum hoc quoque in acqui-
 sitione consistere videatur, omnis eorum
 cura circa acquirendum est: & altera
 augendi species hinc processit. cum enim
 fructio modum excedat, illam adhibent
 quæ huiusmodi excessum adimplere pos-
 sit. & si per hanc acquirendi speciem ne-
 queant parare, per aliam causam effice-
 re conantur: vnaquamque freti potentia
 non secundum naturam. Fortitudinis en-
 nim non est pecuniam parare, sed fidu-
 ciam animi neque rei militaris, aut me-
 dicinæ: sed illius quidem victoriam, hu-
 ius verò sanitatem. At illi cuncta ad pec-
 uniam conuertunt, quasi hic sit finis: ad
 finem verò cuncta oportet tendere. De
 illa igitur acquirendi specie, quæ neces-
 saria non est, & quamam ea sit, & prop-
 ter quam causam illa indigemus, dixi-
 mus: & de illa quæ necessaria est, quòd
 altera ab illa, & disciplina rei familiaris,
 secundum naturam circa alimentum, nec
 infinita sicut illa, sed finem habens.

CAPVT X.

Κεφάλαιον ι.

Δ Ἦλον δὲ καὶ τὸ διοικητικὸν ἐξ ἀρ-
 χῆς, πότερον τῷ οἰκονομικῷ καὶ πο-
 λιτικῷ ὄντι ἢ χρηματιστικῷ, ἢ οὐ, ἀλλὰ δὲ
 τῷτο μὲν ὑπαρῆχειν. (ὡς τῆς ἢ ἀνθρώ-
 πους οὐ ποιεῖ ἢ πολιτικῆ, ἀλλὰ λαβῶσα
 παρὰ τῆς φύσεως χρῆται αὐτοῖς· οὕτω καὶ
 ἔσμεν τῷ φύσιν δὲ παρεδωκυῖα γῆν, ἢ
 δόξα πᾶν, ἢ ἄλλο τι·) ἐν δὲ τούτων, ὡς δὲ
 ταῦτα διατείναι πρὸς τῆς τῶν οἰκονομῶν. οὐ
 ἢ τῆς ὑφαντικῆς ἔργα ποιῆσαι, ἀλλὰ χρῆ-
 σασθαι αὐτοῖς· καὶ γινώσκον δὲ τὸ ποῖον χρῆ-
 σθαι καὶ ἐπιτήδειον, ἢ φαῦλον καὶ ἀεπιτή-
 δεῖον. καὶ ἢ διοικῆσειεν αὐτῶν διὰ τῆς, ἢ
 μὲν χρηματιστικῆς μέρει τῆς οἰκονομίας, ἢ δὲ
 ἰατρικῆς οὐ μέρει· καὶ τοῖς δὲ ὑγίαιαν ἔσμεν
 καὶ τῷ οἰκονομῶν, ὡς τῆς ἢ ἀναγκῆς·
 καὶ τῆς ἀνάγκης, καὶ ὡς τῆς ὑγίαιαν ἔσμεν,
 ἔστι δὲ ὡς οὐ, ἀλλὰ τῆς ἰατρικῆς· οὕτω καὶ πε-
 ρὶ τῆς χρηματιστικῆς, ἔστι ὑπὸ ὡς τῆς οἰκονομίας,
 ἔστι δὲ ὡς οὐ, ἀλλὰ τῆς ὑπερβολῆς· μέλιτα
 δὲ, καὶ δὲ τῆς εἴρηται πρὸς τῆς, δὲ φύσιν τῷτο
 • ὑπαρῆχειν. φύσεως γὰρ ὄντι ἔργον, ἔσμεν
 • τῶν ἰσχυρῶν παρεῖν· πᾶσι τῶν ἢ ἐξ οὐ
 • γίνεται, ἔσμεν τὸ λειπόμενον ὄντι. διὸ καὶ
 • φύσιν ὄντι ἢ χρηματιστικῆς πᾶσι, διὸ τῆς ἰσχυρῶν, καὶ τῆς ζώων. διπλῆς δὲ οὐσις αὐτῆς,

EX hoc patet id, de quo ab initio du-
 bitabatur, vtrum gubernatoris domus
 & ciuitatis sit acquirere vel non, sed o-
 porteat prius esse acquisitum. sicut enim
 homines non facit respublica, sed factos
 à natura suscipiens vitur illis, sic & ali-
 mentum oportet naturam præbere, aut à
 terra, aut à mari, aut alio quopiam. Sed
 quemadmodum hæc administranda sint,
 ad gubernatorem pertinet domus. neque
 enim textoriæ est lanas facere, sed factis
 vti, & discernere qualis sit bona & apta, &
 mala & inepta. Enimvero dubitaret vti-
 que aliquis, cur ea diligentia quæ ad ac-
 quirendum pertinet, pars rei familiaris sit:
 medicina verò non sit eius pars. Atqui
 sanam esse familiam oportet, quemadmo-
 dum & victum habere, aut aliud quiddam
 necessarium. Sed cum sit vt patris fami-
 lias & gubernatoris de salute prouidere,
 sit etiam vt non, sed medici: ita etiam de
 pecuniis est vt patrisfamilias, est etiam
 vt non, sed vt lucro inseruientis. Maxi-
 me verò (vt prius dictum est) natura opor-
 tet hæc existere. naturæ enim opus est a-
 limentum genito præbere. cuique enim
 ex quo generatur, ex eo alimentum re-
 linquitur. itaque secundum naturam est
 parandi facultas omnibus ex fructibus &
 animalibus. Cum verò & hæc sit duplex,